

בית אחד, וחפצו הי' להשכיר לו כל החצר העליון בחשבו שבטח יגמר הקני' וכי ועי"ז ג"כ אין ברצונו לשלם שכירות הבתים שלכן קפידתי רבה עליו, בהכירי אותו הטיב שנתחדש לי בחורף זה בכל מזימות לבבו לכן בהשיגנו הטעג' לא נודע לשום איש! ולאדמו"ר השבתי תשובה בכתב. אך באשר קבלתי מכתב כת"ר איזה ימים קודם החג שציווה עלי להשיב בטעג' לליב' להודיע המקח האחרון ולהמתין 6 או 7 ימים לתשובתו ואם לא ישיב אזי אמהר להודיע בטעג' להג' סיפיאף מהמקח האחרון שבזה יצאנו ידי חובותינו לפני אדמו"ר שי'. ובין כך נודע לי כי הגיע ט"ג להריד"פ [= ר' ישראל דב. פרומקין עורך החבצלת]. ושאל בט"ג להודיע סיבת הדבר שלא השבתי על הט"ג ששלח לי בדבר נחלת רומאנו, מהרתי תומ"י ביום עש"ק חוהמ"פ והשבתי בט"ג בדברים הללו: „צושטאנד פערקטליך, שטארקע קרעפטין צוואנציג צווי באאר, אדראף ט"ג יצחק פרוינד, הויזמאן" והורדתי 500 ר"כ כי אמרתי שזה בוודאי יגמר בכי טוב או להוצאות. בין כך בא החבצלת אחרי עבור איזה ימים לחברון להודיע ממני מצב הדבר, כי קיבל ט"ג מליב' להודיעו מדוע לא השיב הויזמאן. והגדתי לו האמת מה שהשבתי ומה שכתבתי והראיתי לו גם מכתב רומאנו שכתב לי שאין ברצונו להפחית מג' אלפים. והגדתי לו שאם אפי' אם יעלה בידי להפחית לו עוד למען טרחתי בזה לרומאנו, איה המה תהוצאות, והודעתיו מצערי שהרש"ז [= רבי שניאור זלמן סלונים רב החסידים ביפון] ובנו קולע [= ר' יעקב יוסף סלונים רבה האחרון של חברון] וגם הרמד"ס ובפרט הרש"ז כולם יקומו עלי לתבוע ממני כסף אם אגמור עם אדמו"ר ולא יביטו על ההפרש שמקודם הי' המדובר על כ"ה אלפים וכעת יגעים אנו לפצות את בעל הנחלה שיתרצה במקח שנבוא לעמק השווה עם הקונה. — והאמת שאין אני רואה עוד לעצמי מסירת נפש לתת הלוואה מכיסי אחרי שברצון אדמו"ר לקנות בתשלומים לזמנים. עכ"ז הודעתיו שבזה המקח ובמזומן הנני משתדל לגמור בעדו. — ונסע הריד"פ לדרכו. בטח מסר הדברים לרמד"ס.

בין כך סיפר לי ידידי חר"ס מני נ"י שרמד"ס ויענקיל בקשו אותו אולי יוכל לגמור להם הקני' מרומאנו בלתי ידיעתי, והבטיחו לו 25 נאפ', לכן לאהבתי מודיע אותי בזה ומבקש ממני להגיד לו מה להשיב להם. הבנתי תומ"י שרמד"ס אחרי שראה שהמקח הוא כ"כ בשפלות בטח לא אתן לו וכי ובפרט בראותו שיש לי קפידה עליו. לכן ברצונו לעשות בחשאי שתהי' עכ"פ הקני' שלא על ידי ואולי בזה האופן יוכל להרוויח הוא ובנו, וגם יענקלה רוצה כבר להרוויח. אך לא נתרגשתי מזה כי ח"ס מני לא יכתוב בזה ואין שומע לו ולהם השיב שיכתוב כי כן הסכמתי להשיב. רק ראיתי עד היכן שפלת לבבם וערמתם, כי מי הוא העובד בעסק זה זה כחמשה שנים הלא רק אני וכת"ר ... ושמחתי מאד שלא גיליתי לו ענין הד"ר אינגליז כי אז ברור אצלי כי יענקיל הי' מודיע לד"ר אינגליז כל דבר חלילה, כאשר הי' מסור להקיימיקאם עת עשיתי הקושאן מחצר ר"ז חר"י שיתבע סכום נכון כי הוא שייך לכולל, אך לא עלה בידו להרע בעזה"י.

ולא די בזה כי ביום שלאחריו נתראה אתי רמד"ס בדרך והתחיל לדבר עמי ושאל ממני מה הי' נכתב בט"ג ומה שהשבתי, ואני השבתי לו האמת כאשר הגדתי להריד"פ, ולא רציתי אפי' להוכיחו על פניו בהנ"ל כי חס"מ ביקש ממני שלא לגלות לו זאת. והראה לי פנים של אהבה והזכיר אותי שבטח יקבל חלק

בהקני' ובפרט בנו הרש"ן, ודיבר על לבבי שבטח יגמר גם בשנים ועשרים, ואני עברתי בשתיקה רק השבתי לו והרש"ת מה יאמר, והעולה על כולנה לדעתי שאם יהי' ריווח הי' מגיע ראש וראשון להרש"ל שי' אך מה לדבר בזה ועדיין אין המקח מספיק לפצות לבעל הנחלה ואין מעות מזומנים, ובזה נתפרדתי מאתו לשלום.

והנה בלבי הייתי מלא צער כי מליב' לא קבלתי תשובה על הט"ג, שכבר עברו 7 ימים לכן הסכמתי לנסוע תומ"י יום א' שבוע זאת לירושלים למען הודיע להגביר המקח אולי יתרצה. ובפרט שחפצי שימצא כת"ר בביתו בהשיגו הט"ג ממני. וכן עשיתי ובאתי לירושלים והנחתי כל עסקי הפקר. ובבואי לפה יום ב' מצאתי פה הט"ג מליב' הנכתב באלה הדברים: באאר אונמעגליך יעצט נאר 5000 בריעף פאלגט, שניאורסון. הבנתי שאין לסמוך עוד לע"ע על ליב', כי רומאנו לא ימכור רק במזומנים, ואני לא אתן כסף בעסק הזה אחרי שבא המקח באופן שלא ארוויח, וכולם יביטו בפני לתת להם מעות חנם. ואולי עוד ישלחו כספי לידם, לכן הטוב לי לברוח שלא להכנס לכה"פ בכספי בעסק הזה. כי מי יודע מה ילשינו שלא בפני אולי יכתבו עוד שקרים שהרווחתי כסף רב למען הרע לי. כי באשר לא יהי' להם תקוה לקחת ממון מעסק זה כולם יעלילו עלי.

והיום מצאתי ביד חתני נ"י כבר מכתב מר' קולע שכותב לי כי כפי הט"ג של ליב' בטח יגמר הקני' לכן עליו להודיענו שאדע עד כמה טרח ויגע בזה ובטח יבא על שכרו מידי בעין יפה וברוח גדיבה. נתראיתי אח"כ פה עם החבצלת וסיפר לי שכתבו לו מחברון שחכם סלימן מני הבטיח להם לגמור הקני' בעד עשרים אלף רו"כ כאשר כתבתי לכת"ר לעיל שכן יגיד להם. לכן עליו להודיע לליב' שלא יסכים כאשר כתבתי אני 22. שאלתיו מה כתב לליב', השיב לי אני כתבתי האמת לאדמו"ר וגם לגור אריה שהוא באנווערס. שכן כתבו לי בשם הרמד"ס (כי המכתב נכתב בחוהמ"פ ולא הי' יכול לכתוב בכ"י) שהחכם באשי הבטיח להם לגמור בעשרים אלף, אך הוא איננו נותן אומן בזה, כי ראה אצלי מכתב רומאנו שכתב לי ג' אלפים.

בין כך מצא אותי ר' קולע בשוק ושאל אותי אם קבלתי מכתבו, וסיפר לי שאומרים בכאן שאני וזקנו ואביו והוא מרוויחים בעסק זה אולי אלף נאפ', ובטח יכתבו מזה להגרי"ב [= להגביר ר' ישעי' ברלין בריגא] ולגור ארי' ולליב'. השבתי מה אעשה, כן מזל חברון, מסופקני אם יגמר הקני' אחרי שאין כסף מזומנים ואני מפחד עוד להכנס בכסף בהלוואה. ואם יבואו מכתבי פלסתר לחו"ל בזה בטח יתקרר הענין מההתלהבות שהייתי מלהיבם קודם, כי כעת יאמרו שלמען ארוויח כסף הייתי מלהיבם. אין אקאץ קען אויך קאלע מאכען בפרט אויף נישט צו גיעבען ד' ירחם על מצב חברון.

לכן הלכתי תומ"י ועשיתי ט"ג להג' סיפואוף בדברים הללו: „סמארקאנט סיפואוף, 21500 גויטווענדיק טיליגריטא, הויזמאן“, בלשון רוסי' ובכתב דייטש. כעת הגני מצפה לרחמי שמים לתשובתו לי בט"ג, כי לבבי מסכים כעת לגמור בעדו ממש אפילו בלי רווח ובפרט שתקוותי לפעול על רומאנו שיקח פחות 500 רו"כ במכירתי לספרדי למען תשאר הביהכנ"ס במקומו לספרדים וד"ל. ואולי יותר מן 500 אפילו אם אצטרך בזה לקבץ נדבות שאז מוכרח יהי' להסכים. לכן גם מאדמו"ר אין קפידא כעת אם תמכר להג' בפחות איזה סך להיות שלספרדי הוסכם בפחות, ובפרט כי במזומנים. ועל כולם אודיעו אח"כ שעוד עניין הי'

מכריחנינו להחליט להספרדי, ראשית ממעות מזומנים, ושנית שלא יהי עלי תביעות מכל הצדדים. ובפרט כי נודע לי עוד ענינים שההכרח הביאני לזה וכך והעיקר למהר לגמור ולצאת מפחד המיסיאן שאני בפחד שלא יודע מזה אפילו לאחינו האשכנזים ודי בזה.

ובטחוני כי ישמח בזה אדמו"ר שליט"א שעכ"פ גמכר ליהודי כשר, ולבנות בנינים חדשים נדבר אח"כ אולי הג' סיפיוף יתן מקום לבנות חנים וכך. לכן אהובי וידידי הרבתי לדבר, למען יבין כי צדקו דברי, שאם ימכר לליב' לא אמלט מקפידות וחשדים וכתבי פלסתר להבאיש ריחי, ואולי גם על פ' כאשר התפאר הרש"ת כבר במכתב שהגרי"ב בכעס על כבודו מאד. אשר לא כן אם יעלה בידנו בעזה"ת לגמור הקני' בעד הגביר, אזי אצפה לדי' שיהי בכבוד וגם נרויח בטוב מכוללם שאקבל ע"ז כתוב וחתום, ואולי ישאר לנו גם ריווח עכ"פ הסרסורים ובלתי יתערב זר אתנו. ומלבד זה בטחוני שכת"ר יהי לו טובות גדולים שהגביר יעשה ישיבה ע"י כת"ר ויתן לו לדור בהחצר למען יתן השגחתו, ועוד תקוות טובות. ואולי גם לאחינו האשכנזים, שאין להאריך בזה עוד. כי טובה גדולה נשקפת בקניית הגביר על ידי ועל ידי כת"ר, לכן יחגור שארית כוחו לקחת ממנו ת"פ [= תחילת פרעון]. כאשר יעלה בידו ולהודיעני בט"ג כמה לקח הת"פ ולמהר לשלחו על הפאסט בשם יצחק פריינד. בטחוני כי יוכל לגמור הקני' בידו סתם בעד 21.000 אלף רו"כ ולא ידבר כלל בשביל הוצאות וסרסרי'. אחרי שהודעתיו אני 21.500. ואולי יעלה בידו לגמור בעד 21.500. רק מצדי בראותי מצב הענין ובפחד גדול ולצאת מהמבוכה, הרשות בידו לגמור אפילו בעד 21.000 עם ההוצאות ואולי יעלה בידו להוציא הוצאות הקושאן. רק 21.000 עם הסרסרי'. אך אם יגמור בכתב אתו יראה לתת דמי הנחלה בלבד לא עם הסרסרי' והוצאות. רק לקצוב דמי הנחלה למשל 21.000 או 20.500. ועל הסרסרי' והוצאות יהי נכתב בנייר לבד למען לא ידע בזה בעל הנחלה אולי נוכל להוציא ממנו איזה סך אח"כ מדמי המכירה שנקבל בעד הוצאות. ובפרט אם יהי מוכרח לגמור בעשרים אלף הקני' ואלף בעד ההוצאות והסרסרי' שאז נהי מוכרח לתת ההוצאות מהאלף, כי בעד עשרים אלף לא הסכים עדיין בעל הנחלה בשום אופן, וכבר שלחתי לידו הט"ג שקבלתה למען יראה שאין גותנים רק עשרים אלף, וכתבתי לו בפי' שהכסף אתן מזומנים מכיסי הגם שכתבו בזמנים ולא רצה בזה.

אך אחד מידידיו הגיד לי עצתו שאני אגמור הקני' בכי טוב ואם יהי בעד הספרדים אזי יכריחו אותו בעד פחות קצת מלאשכנזים. ויש תקוה שיתרצה בעד 20.500 בלתי הוצאות עליו. לכן על כת"ר לגמור הקני' בכי טוב במקח היותר גדול שיעלה בידו ...

אך אם חלילה וחלילה לא יוכל לגמור אתו כלל עד אשר יקבל מכתבי זה, ואולי ח"ו ח"ו יחזור מדיבורו שהגיד גם עשרים אלף בעד הנחלה וכל סביבותיו, היינו שח"ו ח"ו יבטל כל רצונו לקנות, אזי החוב מוטל על כת"ר אחרי שיתייאש ח"ו מקניית הגביר לגמרי — לפנות לליב' לאדמו"ר שליט"א ולהסביר לו מכל השגגה שיצא מאתו בשלחו הט"ג להריד"פ שבא לחברון ונתפרסם הדבר בחברון וירושלים ומהם הוציאו קול שהביא בידו מעות מזומנים עשרים אלף ואני לא רצייתי רק 22, ונתעורר בזה קנאה ושנאה, מהם מטעם אולי ארויח בזה אני או אחר ומהם בקנאה מהרמד"ס שיקח את החצר למדור ובטח יקבל חלק ברווח אתי

וכו', ומהם שאין חפצים שיתרומם מצב הברון ע"י אדמו"ר מליב' וכו'. ובין כך הגני כותב לכת"ר בשבועה חי נפשי כי הייתי כמבולבל מביאת הריד"פ שממש נחלשתי מצער לבבי ותהום העיר זה בכה וזה בכה, וכבר נכתבו בזה כמה וכמה מכתבים מהצד שכנגד ליב' וגם וכו'...

אך כ"ז צריך להיות בזריזות גדולה כי הד"ר אינגליז נסע על איזה שבועות עוד קודם החג ובעוד שני שבועות יבא, וגם רומאנו אולי יבא בראותו שלא נגמר כי אני הבטחתיו שבחדש זה יגמר בעזה"י...

ומתחנן אנכי לפניו מעתה שלא יעשה עוד שאלות ותשובות, אלא יגמור

בכי טוב ...

דידו שמעון הויזמאן

1234567

לו

אשר החכמה

מאוסף הרשיל"א, צילום בידי.

במכתב זה ידיעה מעניינת אודות הגרש"ז גאב"ד לובלין בעל „תורת חסד“.

ר"ש הויזמאן אל הרשיל"א

ב"ה יום ב' ח"י למספר בני ישראל [ד' אייר] התרס"ח ירושלים ת"ו שלום רב למע"כ אהובי וידי"ג עוז הרה"ג המפורסם בתו"י עניו וחסיד רב פעלים וכו' כקש"ת מוהרשיל"א שליט"א שלום מאדון השלום!

אהובי ידי"ג את צערי ועגמת נפשי מעסק הנחלה גדולה מאד לא אוכל להעלות על הכתב כי תקצר היריעה מהכיל. במכתבי העבר הודעתי את כת"ר באורך מפרשת העבר מביאת רי"ד פרומקין לחברון, על אשר לא השבתי תומ"י ט"ג לכ"ק אדמו"ר על הט"ג שלו, שלזאת דרש ממנו אדמו"ר בט"ג להודיע סיבת הדבר. ולא שאל אותי במכתב כ"א בא בחוה"מ לחברון פתאום בעגלה רתומה לבדו, ושאל אותי בדבר, והודעתיו כי כבר השבתי עוד בעבור ד' ימים בט"ג וגם במכתב. ובין כך ותהום כל העיר והקול יצא כי הביא עשרים אלף רו"כ בעד הנחלה. וההתרגשות גברה הן מצד הגויים החפצים לקנות ואפילו מאחינו הספרדים ש"י. והודות לד' כי הד"ר אינגליז איננו בחברון כעת. כי נסע על איזה זמן לטייל והניח אצלי האדרעס שלו להודיעו כאשר אשיג תשובה בדבר מקח האחרון של הנחלה כי כן הבטחתיו וד"ל.

וכבר הודעתי לכת"ר את אשר הגיד לי חס"מ [חכם סלימאן מני] כי דרשו ממנו רמד"ס ויענקיל להשתדל לגמור דבר הקני'. והגיד להם שכן יעשה. וסיפר לי הדבר עד היכן אינם מכירים טובה האשכנזים בקנאה אולי ירוויח המשתדל או שלכבוד יהי לו שיגמר ענין גדול כזה ע"י. אני השבתי לו תוכל לכתוב בזה. אך הוא השיבני כי אם הייתי רוצה לכתוב לא הייתי מגיד לך. ושנית כי לא יש ביני לבין רומאנו אהבה משנאה ישנה שבין אבותינו ז"ל. ועתה ידידי כבר הודעתיו את אשר דיבר אתי חכם סלימאן מני הי"ו בדבר הג' סופיאוף שאם יעלה בידינו למכור את הנחלה לו אזי מכל מה שיקדיש לטובת הכולל יתנו לנו

שכירות במיטב. ובפרט אם יקדיש את כל החצר אזי יגיע חלקו אולי לסך גדול. כי שכחתי מה שהגיד לי כמה יגיע לכת"ר. ואני מרוב צערי מכל הצדדים מהשקר השולט במנהל עירנו וד"ל, שחפצו לבלוע כל טובת עיקת"ו ולא יסתפק במה שיהי לו החצר למדור עוד חפצו להרוויח הוא ובנו סכומים גדולים במזומן. וכבר קבלתי מכתב מר' קולע שמזכיר אותי שאדע כי מגיע לו סכום נכון בעין יפה אם תגמר הקני' לאדמו"ר כי כתב בזה הרבה. גם הראה לי מכתב מאביו הרש"ז שכותב לו כי מצטער מאד באשר שמע כי נצמח קפידא בין אביו והרש"ה. לכן יודיע אותי אם דרושה ביאתו בשביל זה חברונה ימהר לבוא. יבין נא כת"ר על מה הוא מצטער כי הוא חושב ליקח בזה סכום נכון כי ה"י הראש והראשון שנתן עצה לכתוב להג' רי"ב.

ושכחו כי הרה"צ הגאון מלובלין זצ"ל [הוא הגרש"ז בעל „תורת חסד"] ברח מחברון על אשר דרשו מאתו כי יקבל עליו לקבל מהגר"ב את הסכום הגדול שרצה ליתן על בנין בתים. שלזה הגיד הגאון זצ"ל כי תלילה לו ליקח הכסף ולמסרו ביד אחרים לבנין וד"ל. והדבר ידוע גם לגיסו הרמ"א [ר' מענדל אשכנזי נאה] נ"י וריד"פ [ור' ישראל דב פרומקין בעל החבצלת]. ואני הזכרתי בזה בחברון באשר הגיד לי כי רמד"ס אמר שיותר טוב להביא את המעות בשביל בנין בתים מחדש. ושחקתי ע"ז כי גילה סוד לבבו בחשבו שאין מבין בדבר כי עי"ן וכלו לקחת שלישי ורביעי וד"ל ...

... ושלום שמעון הויזמאן

לח

מספר מגדל עז, עמ' תקנ.

אדמו"ר הרש"ב נ"ע לממונים בירושלים

ב"ה, יום ה' ז' אלול תרס"ח לפ"ק, נאות דשא סמוך לליאונא ישרלים השי"ת הכוה"ח ברו"ג, לכבוד ידידי הממונים דעיה"ק ת"ו המפורסמי וחז"ס ונכבדי, ד' עליהם יחי' אחדשה"ס,

קול שוועת עיה"ק חברון ת"ו על אשר עשיתם לה בהעלמת כסף וועד כה"כ במשך שנים רבות עלתה עד שמי מרום, וגדול העוול האחרון מן הראשון אשר אתם מסרבים לילך עמהם לד"ת, לא ידעתי מאין לקחתם לכם הכח והעוז הזה, וא"א להניח הנהגה כזאת. ועתה תבחרו תיכף ב"ד צדק בירושלים ת"ו שיהי ע"פ הסכם ממוני עיה"ק חברון ת"ו וע"פ הסכמתכם ויהי ביניכם ד"ת, והב"ד יבררו כל הטענות וכאשר יפסקו תקיימו שניכם, ולמען שלא יהי עוד מקרים כאלה יצורף מעתה ב"ד הרה"ח הרמד"ס ב"י בהאדרעס בשילוח המעות מכל מדינתנו, וכבר הודעתי לכמה מקומות ולהמשולחים שישלחו מעתה ע"ש הרמד"ס והרמ"ש יחי' ואתם תדפיסו על הניירות שלכם את האדרעס כנ"ל, וכל המכתבים השייכים אל הכולל וכל הקבלות יהי' חתומים ג"כ מממוני עיה"ק

וכו', ומהם שאין חפצים שיתרומם מצב הברון ע"י אדמו"ר מליב' וכו'. ובין כך הגני כותב לכת"ר בשבועה חי נפשי כי הייתי כמבולבל מביאת הריד"פ שממש נחלשתי מצער לבבי ותהום העיר זה בכה וזה בכה, וכבר נכתבו בזה כמה וכמה מכתבים מהצד שכנגד ליב' וגם וכו'...

אך כ"ז צריך להיות בזריזות גדולה כי הד"ר אינגליז נסע על איזה שבועות עוד קודם החג ובעוד שני שבועות יבא, וגם רומאנו אולי יבא בראותו שלא נגמר כי אני הבטחתיו שבחדש זה יגמר בעזה"י...

ומתחנן אנכי לפניו מעתה שלא יעשה עוד שאלות ותשובות, אלא יגמור

דידו שמעון הויזמאן

בכי טוב ...

לו

אוצר החכמה

מאוסף הרשיל"א, צילום בידי.

במכתב זה ידיעה מעניינת אודות הגרש"ז גאב"ד

לובלין בעל „תורת חסד“.

ר"ש הויזמאן אל הרשיל"א

ב"ה יום ב' ח"י למספר בני ישראל [ד' אייר] התרס"ח ירושלים ת"ו
שלום רב למע"כ אהובי וידי"ג עוז הרה"ג המפורסם בתו"י עניו וחסיד רב פעלים וכו' כקש"ת מוהר"שיל"א שליט"א שלום מאדון השלום!

אהובי ידי"ג את צערי ועגמת נפשי מעסק הנחלה גדולה מאד לא אוכל להעלות על הכתב כי תקצר היריעה מהכיל. במכתבי העבר הודעתי את כת"ר באורך מפרשת העבר מביאת רי"ד פרומקין לחברון, על אשר לא השבתי תומ"י ט"ג לכ"ק אדמו"ר על הט"ג שלו, שלזאת דרש ממנו אדמו"ר בט"ג להודיע סיבת הדבר. ולא שאל אותי במכתב כ"א בא בחוה"מ לחברון פתאום בעגלה רתומה לבדו, ושאל אותי בדבר, והודעתיו כי כבר השבתי עוד בעבור ד' ימים בט"ג וגם במכתב. ובין כך ותהום כל העיר והקול יצא כי הביא עשרים אלף רו"כ בעד הנחלה. וההתרגשות גברה הן מצד הגויים החפצים לקנות ואפילו מאחינו הספרדים ש"י. והודות לד' כי הד"ר אינגליז איננו בחברון כעת. כי נסע על איזה זמן לטייל והניח אצלי האדרעס שלו להודיעו כאשר אשיג תשובה בדבר מקח האחרון של הנחלה כי כן הבטחתיו וד"ל.

וכבר הודעתי לכת"ר את אשר הגיד לי חס"מ [חכם סלימאן מני] כי דרשו ממנו רמד"ס ויענקיל להשתדל לגמור דבר הקני'. והגיד להם שכן יעשה. וסיפר לי הדבר עד היכן אינם מכירים טובה האשכנזים בקנאה אולי ירוויח המשתדל או שלכבוד יהי לו שיגמר ענין גדול כזה ע"י. אני השבתי לו תוכל לכתוב בזה. אך הוא השיבני כי אם הייתי רוצה לכתוב לא הייתי מגיד לך. ושנית כי לא יש ביני לבין רומאנו אהבה משנאה ישנה שבין אבותינו ז"ל. ועתה ידידי כבר הודעתיו את אשר דיבר אתי חכם סלימאן מני הי"ו בדבר הג' סופיאוף שאם יעלה בידינו למכור את הנחלה לו אזי מכל מה שיקדיש לטובת הכולל יתנו לנו

שכירות במיטב. ובפרט אם יקדיש את כל החצר אזי יגיע חלקו אולי לסך גדול. כי שכחתי מה שהגיד לי כמה יגיע לכת"ר. ואני מרוב צערי מכל הצדדים מהשקר השולט במנהל עירנו וד"ל, שחפצו לבלוע כל טובת עיקת"ו ולא יסתפק במה שיהי לו החצר למדור עוד חפצו להרוויח הוא ובנו סכומים גדולים במזומן. וכבר קבלתי מכתב מר' קולע שמזכיר אותי שאדע כי מגיע לו סכום נכון בעין יפה אם תגמר הקני' לאדמו"ר כי כתב בזה הרבה. גם הראה לי מכתב מאביו הרש"ז שכותב לו כי מצטער מאד באשר שמע כי נצמח קפידא בין אביו והרש"ה. לכן יודיע אותי אם דרושה ביאתו בשביל זה חברונה ימהר לבוא. יבין נא כת"ר על מה הוא מצטער כי הוא חושב ליקח בזה סכום נכון כי ה"י הראש והראשון שנתן עצה לכתוב להג' רי"ב.

ושכחו כי הרה"צ הגאון מלובלין זצ"ל [הוא הגרש"ז בעל „תורת חסד"] ברח מחברון על אשר דרשו מאתו כי יקבל עליו לקבל מהגר"ב את הסכום הגדול שרצה ליתן על בנין בתים. שלזה הגיד הגאון זצ"ל כי תלילה לו ליקח הכסף ולמסרו ביד אחרים לבנין וד"ל. והדבר ידוע גם לגיסו הרמ"א [ר' מענדל אשכנזי נאה] נ"י וריד"פ [ור' ישראל דב פרומקין בעל החבצלת]. ואני הזכרתי בזה בחברון באשר הגיד לי כי רמד"ס אמר שיותר טוב להביא את המעות בשביל בנין בתים מחדש. ושחקתי ע"ז כי גילה סוד לבבו בחשבו שאין מבין בדבר כי ע"ז יוכלו לקחת שלישי ורביעי וד"ל ...

... ושלום שמעון הויזמאן

לח

מספר מגדל עז, עמ' תקנ.

אדמו"ר הרש"ב נ"ע לממונים בירושלים

ב"ה, יום ה' ז' אלול תרס"ח לפ"ק, נאות דשא סמוך לליאונא ישרלים השי"ת הכוה"ח ברו"ג, לכבוד ידידי הממונים דעיה"ק ת"ו המפורסמי וחז"ס ונכבדי, ד' עליהם יחי' אחדשה"ס,

קול שוועת עיה"ק חברון ת"ו על אשר עשיתם לה בהעלמת כסף וועד כה"כ במשך שנים רבות עלתה עד שמי מרום, וגדול העוול האחרון מן הראשון אשר אתם מסרבים לילך עמהם לד"ת, לא ידעתי מאין לקחתם לכם הכח והעוז הזה, וא"א להניח הנהגה כזאת. ועתה תבחרו תיכף ב"ד צדק בירושלים ת"ו שיהי ע"פ הסכם ממוני עיה"ק חברון ת"ו וע"פ הסכמתכם ויהי ביניכם ד"ת, והב"ד יבררו כל הטענות וכאשר יפסקו תקיימו שניכם, ולמען שלא יהי עוד מקרים כאלה יצורף מעתה ב"ד הרה"ח הרמד"ס ב"י בהאדרעס בשילוח המעות מכל מדינתנו, וכבר הודעתי לכמה מקומות ולהמשולחים שישלחו מעתה ע"ש הרמד"ס והרמ"ש יחי' ואתם תדפיסו על הניירות שלכם את האדרעס כנ"ל, וכל המכתבים השייכים אל הכולל וכל הקבלות יהי' חתומים ג"כ מממוני עיה"ק